

Poznań, 27 stycznia 2026 r.

Magdalena Antolczyk
Radna Miasta Poznania
Klub Koalicji Obywatelskiej

Szanowny Pan
Jacek Jaśkowiak
Prezydent Miasta Poznania

INTERPELACJA

w sprawie: rozważenia podjęcia działań zmierzających do wpisania tradycji żandarów z Ławicy na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego

Szanowny Panie Prezydencie,

zwracam się z interpelacją dotyczącą możliwości podjęcia przez Miasto Poznań działań zmierzających do objęcia tradycji żandarów z Ławicy ochroną w ramach systemu niematerialnego dziedzictwa kulturowego, a w dalszej perspektywie – rozważenia zasadności przygotowania dokumentacji do wpisu na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

Tradycja żandarów, praktykowana na Ławicy w Poniedziałek Wielkanocny, stanowi jeden z najbardziej charakterystycznych zwyczajów lokalnych w Poznaniu. Mający ponad stuletnią historię fenomen ściśle związany jest z dawną wsią Ławica i zachował swój oddolny, międzypokoleniowy charakter, co czyni go unikatowym elementem dziedzictwa Miasta.

Znaczenie żandarów zostało jednoznacznie podkreślone w publikacji „Po poznańsku. Raport o niematerialnym dziedzictwie miasta” pod redakcją naukową [REDAKCYJA], [REDAKCYJA] i [REDAKCYJA]. W raporcie wskazano, że jej „wiejski rodowód sprawia, że jest prawdziwym endemitem w krajobrazie Poznania” (s. 112), a trwałość zwyczaju wynika z silnego zakorzenienia społecznego oraz ciągłości przekazu, mimo daleko idących przemian przestrzennych i urbanistycznych Ławicy.

Co istotne, niniejsza publikacja zawiera wyraźny głos depozytariuszy tradycji. Zaakcentowano, że jest to wielopokoleniowa grupa obecnych i byłych mieszkańców Ławicy, a jedna z osób aktywnie zaangażowanych w kultywowanie zwyczaju kilkakrotnie wyrażała chęć pomocy w przygotowaniu wniosku o wpis na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Oznacza to istnienie realnej gotowości do podjęcia formalnych działań w tym zakresie.

Dotychczas Miasto Poznań skutecznie wspierało proces ochrony niematerialnego dziedzictwa, czego przykładem jest wpis tradycji Bambrów na ww. Listę. Doświadczenia te mogą stanowić punkt odniesienia także w przypadku żandarów.

Wobec powyższego proszę o odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy Miasto Poznań analizowało dotychczas możliwość zgłoszenia tradycji żandarów z Ławicy do Krajowej Listy Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego?
2. Czy Miasto Poznań dopuszcza możliwość rozważenia kandydatury żandarów do wpisu na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego?

Z poważaniem

Magdalena Antolczyk
Radna Miasta Poznania